

Informationsbladet

KÖRLEDAREN

Nr 2 • 2002

**Körledarkonvent i Rättvik
11-13 oktober**

LEDARE IDEELLT ARBETE ÄR en förutsättning för vårt svenska körliv. Föreningsarbetet inom FSK utgör inget undantag. Vårt arbete med KÖRLEDAREN och de årliga körledarkonventen skulle svårigen komma till stånd utan den vilja till arbetsinsatser, utan ekonomisk ersättning, som så många ändå är villiga att utföra. Visst är det ett stort antal av FSK:s medlemmar som bedriver sitt körarbete inom ramen för en tjänst eller annan anställningsform, men samtidigt finns det fortfarande många körer som inte arvoderar sina ledare. En skälig ersättning för nedlagt arbete tillhör ju de frågor som drivits av FSK under föreningens existens.

Som körledare är vi beroende av att ny repertoar görs tillgänglig och att redan utgiven repertoar lagervärdas. De signaler som idag når oss från förlagsvärlden är därför ytterst illavarslande. I Svenska Musikförläggarföreningens nyhetsbrev, "Notisen", har man tidigare kunnat läsa hur ett av våra svenska förlag inte längre tecknar nya musikförlagsavtal bl.a. med hänvisning till marknadsförutsättningarna. I nyhetsbrevet för april skriver dess VD Carl Lindencrona under rubriken KRIS!!!! om den kris som råder i förlagsbranschen, orsakad av den olagliga notkopieringen. Han menar att vi nu snabbt går mot en situation där notutgivningen i Sverige reduceras till ett minimum, eller helt kommer att upphöra. (Läs artikeln i sin helhet i Notisen för april 2002, på www.smff.se) Lindencrona skriver vidare att det är "... väl känt att det kopieras mycket körnoter" och att "Sannolikheten för att utländska förlag kommer att ge ut notblad med svensk text för den svenska marknaden, som visat så liten lönsamhet, är ytterst liten". Resultatet blir därmed mycket snart att vi får hålla tillgodo med de noter som redan är tryckta och utgivna. Några nya verk på svenska för kör kommer inte att ges ut."

Hur skall vi då förhålla oss till detta uttalande? Jag tror att vi riskerar trovärdigheten i våra egna krav kring ersättning om vi inte samtidigt och fullt ut bejakar upphovsmäns och producenters rätt till ersättning. Debatten har även förts i radions "Mitt i Musiken". Där har jag, men då som representant för Riksförbundet Svensk körsång, svarat att det dessvärre olagligt kopieras körnoter, men att det snarare görs av obetänksamhet än med ett verkligt uppsåt. Jag tror emellertid inte att frågan låter sig besvaras så enkelt som att det enbart är kopiatorernas fel. Minskad tillgänglighet, prissättning och utbud framstår för mig även som högst troliga orsaker. Krisen i förlagsbranschen får inte tillåtas ge de effekter som Lindencrona varnar för. Inledningsvis skrev jag att ideellt arbete en förutsättning för vårt svenska körliv. Skulle den ideella arbetsinsatsen komma att bli den enda möjligheten för de som idag komponerar eller arrangerar för kör, ja då har vi i ett slag tappat vad generationer har byggt upp. Med så många utövande körsångare som vi har i vårt land, skall en professionell utgivning av svensk körmusik inte vara en omöjlighet. Därför måste vi körledare ta vårt ansvar och inte medverka till olaglig kopiering.

Samtidigt kan vi som enskilda och som förening resa tydliga krav mot förlagen och ge konstruktiva förslag på hur en reell förutsättning för en fortsatt svensk utgivning av körmusik skall kunna säkerställas. Du är välkommen att debattera frågan i vårt informationsblad KÖRLEDAREN och att samtala om krisen i förlagsbranschen med dina kollegor och utställande förlag vid höstens körledarkonvent i Rättvik - Välkommen!

Lars Nilsson

Medlemsskap i FSK kostar 400 kronor per år och löses enklast via inbetalning till postgiro 156272-7
Ange namn, adress telefon och e-post.

KÖRLEDAREN 2 2002

Adress

Kella Næslund

Svanå skola

Ebba Brahes väg 3-5

730 50 Skultuna

Ansvarig utgivare: Lars Nilsson

Redaktör: Helén Lundquist-Dahlén

helen@tingshusetmusik.se

Reaktionsgrupp

Helén Lundquist-Dahlén, Lars Nilsson, Majsan Ågren,
Sverker Zadig och Gunnel Fagius

Foto omslag: Anders Lindström

Layout & tryck: Wessmans Musikförlag, Slite 2002

Fröknegårdskolan (F-9) i Kristianstad
söker

MUSIKLÄRARE med musiklärarexamen,
inriktning barnkörped gärna med tillval drama.

Heltid tills vidare fr o m 020808. Drygt halva tjänsten innebär undervisning i Kristianstads Musikklasser, åk 3-9, resten undervisning i ordinarie klass. Skolan har en innehållsrik konsertverksamhet.

Sista ansökningsdatum 020531.

Sedvanliga ansökningshandlingar

sänds till Fröknegårdskolan
Näsbychaussén 81, 291 36 Kristianstad.

Sista ansökningsdag: 31 maj 2002

Upplysningar:

Rektor Göran Malmström, 044-136055, rektor Annika Persson,
044-136294, Greger Flyckt LR, Karitha Månsson Lärarförbundet.

BACHKÖREN GÅR VIDARE

BACHKÖREN HAR DE senaste åren varit med om dramatiska förändringar. Vid årsskiftet år 2000 lämnade kören Adolf Fredriks församling i Stockholm och började sin nya tillvaro som frilansande ensemble med Nalen och SAMI som bas. Nästa årsskifte slutade Anders Öhrwall som konstnärlig ledare. Under år 2001 arbetade sedan Bachkören med olika dirigenter och i oktober var det klart att Fredrik Malmberg skulle bli ny konstnärlig ledare från och med år 2002.

Fredrik Malmberg, född 1969, är kyrkomusiker med diplom från Malmö och Paris. Som 25-åring vann han första pris i orgelimpromvisation i en tävling i Biarritz och har konserterat en del både i Sverige och på kontinenten. Intresset för att musicera tillsammans med andra har dock tagit över och är idag, utöver sin tjänst som kyrkomusiker i Oscars församling i Stockholm, aktiv som frilansande dirigent och kammarmusiker. 1996 startade han Malmöensemblen Vox Nova, som han har gjort både tidig och nutida vokalmusik med. Det var en rad omständigheter som samverkade när han för drygt ett år sedan styrde kosan mot Stockholm.

- Dels hade jag jobb med Radiokören en period under våren och så ringde Bachkören och frågade om jag ville göra en konsert med dem. Och så sökte jag jobbet i Oscars församling och fick det.

Sen dess har han haft en minst sagt häktisk tillvaro i huvudstaden. Många är intresserade av denne mångsidige musiker och dirigent, som få i Stockholms körliv kände till för ett år sedan. Tillsammans med Bachkören är han nu mitt i arbetet med att forma ensemblen och verksamheten efter de nya förutsättningar som råder.

- Det jag drogs till hos Bachkören var ett visst sätt att musicera på som är levande, fysiskt och engagerat. Sångarna kommunicerar alltid med publiken. Det arvet vill jag förvalta bland annat. Sen kommer jag att fortsätta vårda Bachkören som den institution den har blivit med en blandad repertoar av framför allt barockmusik.

De närmaste åren kommer vi att koncentrera oss på italiensk, engelsk och fransk repertoar. Att efterträda Anders Öhrwall ser han som ett hedersuppdrag, ett förpliktigande sådant förstås.

- Det en utmaning att ro iland detta generations-

skifte så att utfallet blir det bästa. Till att börja med var det svårt att bestämma om jag skulle forma något nytt, skära ner antalet sångare och ändra inriktning eller utgå från den "körkropp" som finns, förvalta och vidareutveckla den. Jag valde det sistnämnda, att försöka få igång ett naturligt flöde där nya sångare skolas in av de gamla under en tidsperiod för att behålla den speciella "Bachkörssandan". Det är en fantastiskt välfungerande ensemble på alla plan.

I vår har Bachkören genomfört en Händelkonsert (Dixit Dominus) på Nalen, medverkat i Mahlers Symfoni nr 2 i Berwaldhallen och står nu i maj inför två turneer, en till Bachfestivalen i Greifswald och en till körfestivalen i Esbo, båda tillsammans med Drottningholms Barockensemble. Inför dessa resor blir det en konsert i Gustaf Adolfskyrkan och efter hemkomsten en konsert med svensk a cappellamusik i Oscarskyrkan.

Fredrik Malmberg håller som bäst med att finslipa planerna för hösten, som bland annat innehåller en kyrkokonsert med engelsk musik, en Händelkonsert på Nalen och de traditionella julkonserterna med Söderkårens musikkår i Oscarskyrkan. I avtalet med Nalen ingår repetitionslokal på SAMI och ett antal konserter varje år. Bachkören arrangerar sina kyrkokonserter på egen hand, ibland i samarbete med Nalen. En tillvaro som kräver mycket arbete och är ekonomiskt mycket mer av ett vågspel än med en församling i ryggen. Fredrik Malmberg ser dock framtiden an med tillförsikt.

- Intresset för Bachkören är stort, säger han, det märker jag när jag har kontakt med kolleger och konsertarrangörer både i Sverige och utomlands. Vi har ett gott rykte att bygga på.

Kajsa Hallhagen

GRATTIS INGEMAR MÄNSSON och hans "Lunds vokalensemble" som blivit inviterade av ACDA (American Choral Directors Association) till nästa års nationella körledarkonvent i USA. Detta skall hållas i New York och det förväntas så många delegater att Vokalensemblen "blir tvungen" att sjunga sitt program tre gånger, (i Lincoln Center, Carnegie Hall och Riverside Church) där publiken vid varje konsert förväntas bli 2500 körledare. I samband med konventet kommer Lunds Vokalensemble också att göra en turné i USA, vilken arrangeras av ACDA.

Foto: Anders Alm

ERIK WESTBERG PÅ ENA SIDAN TRÅDEN

Hej Erik!

Vi är lite nyfikna på projektet "Venedig 1600" som Du tillsammans med Erik Westbergs Vokalensemble genomförde hösten 2001.

Varför Venedig 1600?

Egentligen var tanken att göra Monteverdis Maria-vesper, men vi fick idén att göra ett program som skulle presentera mindre vanligt framförd repertoar. Repertoaren var fokuserad kring Giovanni Gabrielis första stora musiksamling "Sacrae Symphoniae" från 1597, samt verk av Gabriel Usper, Fransesco Usper, Nicloò Corradini, Maurizio Cazzati och Giovanni Rovetta.

Vilka ingick i projektet?

Som kör medverkade min vokalensemble, 16 korister. Instrumentalensemble bestod av studeranden vid konservatorier i Haag, Paris, Basel och Lyon, från Musikhögskolan i Piteå samt några frilansmusiker, sammanlagt tolv personer. Som konstnärlig ledare fungerade Bruce Dickey, världsledande sinkenist. Susanna Rydén var sopransolist och "coachade" kören.

Hur kom Du i kontakt med dessa musiker?

En av mina tidigare studenter, Daniel Stighäll, studerar vid konservatoriet i Haag. Hans mycket stora intresser för tidig musik är egentligen förutsättningen för projektet. Han var producent och gjorde ett fantastiskt arbete. Utan hans engagemang hade vi aldrig rott projektet i hamn.

Vad har varit speciellt att jobba med utifrån koristernas synvinkel?

Vokalensemblen har inte tidigare arbetat med repertoar från denna tid. Vi trodde nog att intonationen skulle medföra det största problemet. Men när vi repeterade med de två orglarna i medeltonstämning, lärde vi oss ganska snabbt hur att tänka. Vi fick också tänka nytt att frasera, lyssnade mycket på hur sin-korna "sjöng" sina stämmor.

Vad har varit speciellt att jobba med utifrån dirigentens synvinkel?

Lite på hal is känner man sig. Det går inte att komma ifrån. Visst har man gjort verk av tex Gabrieli tidigare, men inte i denna omfattning. Det blev tydligt hur viktig det är att man har ett gott förhållande till textfrasering och textinnehåll.

Ni har ju ett rykte om er att vara en ensemble som specialiserat sig på nutida musik. Har ni nu fått blodad tand för tidig musik?

Att få samarbeta med en grupp musiker som kan sin tidiga barock var fantastiskt. Flerkörigheten med två, tre och fyra körer var en sällsam njutning. Vi vill gärna arbeta igen med denna repertoar. Men ack så dyrt det är!

Vilka projekt står nu för dörren?

Vi gör en turné till Uleåborg samt till Litauen i sommar. Vi gör också en nyinstudering -inspelning av Jan Carlstedts "Gränsmark" som vi tidigare uruppfört (Radions beställningsverk).

Tack Erik och lycka till med kommande projekt uppe i Norrbotten! Vi får anledning att återkomma till dig, inte minst med anledning av Körledarkonventet 2003.

...på andra sidan tråden,
Helén Lundquist-Dahlén

Blåmuselstrand

Musik Jan-Anders Eriksson fsk
Text Elisabeth Asker

Blåmuselstrand är en CD om livets olika skiftningar och flöden. Vi hoppas också att det kan vara en CD till tröst för den som livet gjort illa.

Medverkande: Borås Vokalensemble, dir Dan Lind
Dankör och manskör, dir J-A Eriksson
Sångsolister: Karin Roman Catarina Eriksson och
Christina Johansson

Köp noterna med kopieringsrätt!

Du köper ett exemplar för en billig penning med rätt att kopiera den upplaga din kör behöver.
I övrigt gäller gängse copyrightbestämmelser.
Besök vår hemsida för beställning:

www.e-rixon.com/jame

Där kan du se ett utsnitt från noterna och lyssna på smakprov av sångerna. Musikinslagen är bl a hämtade från CDn "blåmuselstrand". Flera av körsångerna finns även i version för solosång och piano. Några av solosångerna på CDn finns även i körsättning.

Beställning även hos:

JAME Musikproduktion
Allmänna vägen 34
518 41 Sjömarken
tel/fax 033-25 49 88

e-post: jame@swipnet.se

JAME
musikproduktion

FÖRENINGEN SVERIGES KÖRLEDARE

inbjuder till

KÖRLEDAR KONVENT

Rättvik 11-13 oktober 2002

Foto: Anders Lindström

FÖRENINGEN SVERIGES KÖRLEDARE inbjuder till konvent i Rättvik, 11-13 okt 2002.

Konventet är förlagt till "Campus Kyrkudden" (Stiftsgården-Lantbruks- och-Stiernhööksgymnasiet) och vänder sig till deltagarna med föreläsningar, seminarier, konserter, notutställningar, mötesforum, kvällscafé och fest.

KONVENTSTART OCH SLUT

Konventet startar på fredag kl 14 på Stiftsgården i Rättvik, incheckning från kl 10. Avslutas med konsert i Falun söndag kl 14-16 med möjlighet till tåg från Falun mot Sundsvall, Stockholm, Örebro, Göteborg.

(Tågresenär bör boka sin biljett till Rättvik med återresa från Falun. Konventet ordnar med buss Rättvik- Falun, Söndag)

FÖRELÄSNINGAR, SEMINARIER, WORKSHOPS, GEMENSAMMA

"Körledarens yttre och inre ledarskap" Lena Alfredius, pedagog, ledarskapskonsult.

"Crossroads", kör från Afrika.

"Seminarium kring tonsättaren Helena Munktel från Grycksbo (1852-1919).

"Trad Haitisk folkmusik för kör och slagverk" Sten Källman.

"Vad säger barnen när de sjunger" "Om att vara en ung körsångare" Två seminarier med UNGi KÖR.

FORTBILDNING, INDIVIDUELLT

Deltagare i körledarkonventet erbjuds enskild undervisning i kör-, orkesterdirigering, sång/röstvård,

De som väljer dirigering får gå ifrån i c:a 30 min x 2 från övriga aktiviteter under konventet. Extra avg 500:-

Solosång/röstvård en x 30 min. Extra avg 250:- (Deltagarantalet är begränsat, antal anmälda och anmälningdatum styr detta).

KÖRDIRIGERING: OLOF BOMAN

kör- och orkesterdirigent återfinns som gäst hos våra svenska kammarkörer och symfoniorkestrar. Arbetar med undervisning i bl a kördirigering. Ledare för Ensemble Notus som också utgör dirigeringsövningensemble i Rättvik . Uppgift om notmaterial som ska användas kommer att skickas ut. Deltagare har även möjlighet att ta med eget vald aktuell musik.

ORKESTERDIRIGERING: INGE THORSSON

kammarmusiker, konsertmästare i Uppsala, ledare för stråkensemblen Camerata Upsaliae som utgör dirigeringsövningensemble i Rättvik.

Uppgift om notmaterial som ska användas kommer att skickas ut. Deltagare har även möjlighet att ta med eget vald aktuell musik.

SOLOSÅNG: ANN-MARIE BODEN, GUDRUN DOMAR

sångpedagoger
(Om du tar med dig noter, glöm inte att ta två exemplar)

FÖRLAGSUTSTÄLLNINGAR Musikförlagen ställer ut på Stiftsgården i anslutning till Stora matsalen.

KONserter, KVÄLLSCAFÉ, SUPÉ, DANS

Camerata Upsaliae, Crossroads ungdomskör från Afrika, medlemmar ur Dalasinfoniettan, Dalasinfoniettan kör, Ensemble Notu vokalensemble från Stockholm, Falu Kammarkör. Forssaängkören, flickkör från Borlänge.

Gesundakören. Mora Spelmanslag. Våmhus Folkdanslag. Musikkonservatoriets kör och instrumentalister.

Musikprogrammet Stiernhöök, Anders Nyberg, Barnkören Näktergalarna, Grycksbo kyrkokör.

Happening i Dalhalla, Kvällscafé med öl, vin, tilltugg, Supé med musikunderhållning dans.

MAT OCH LOGI

Alla måltider, inklusive kaffe, intas gemensamt på Stiftsgården. Kvällscafé med tilltugg, vin öl, dans, festmiddag äger rum i Lantbruksskolans lokaler. Logi: se information på anmälningstalongen.

Den som inte vill bo centralt på Stiftsgården eller i dess nära anslutning, hänvisas till Turistbyrån i Rättvik 0248-797200.

KOSTNAD

Deltagaravgift: 1200:- (t o m den 14 juni), 1500:- (från den 15 juni) Icke medlemmar 3000:-

Medlemsavgiften till Föreningen Sveriges Körledare är 400 kr. Postgiro 156272-7

Individuell kördirigering, orkesterdirigering: 500:-. sång/röstvård 250:-

Mat och logi: Helpension på Stiftsgården eller i dess närhet med logi mat, kaffe, festmåltid:

ANMÄLAN

Ifylld anmälan skickas till Stiftsgården. Sista anmälningdag 10 september 2002.

Adress: Stiftsgården, Kyrkvägen 2, 795 32 Rättvik. Fax 0248 12754

Postgiro: "Körledarkonvent" Stiftsgården, 28169-1, Bankgiro: "Körledarkonvent" Stiftsgården, 470-0050.

Glöm inte att ange vem anmälan gäller på inbetalningskortet.

AVBOKNING

Avbokning, utan sjukintyg från läkare, som sker senare än 1 oktober debiteras med 50%. Efter 8 oktober 100%.

BEKRÄFTELSE, FÖRFRÅGNINGAR

Bekräftelse på deltagande skickas när anmälan och deltagaravgiften inkommit till Stiftsgården i Rättvik.

Boendebekräftelse med mat/logifaktura, enskilt val och schema skickas efter sista anmälningsdag den 10 sept.

Förfrågningar om mat, logi, bokning. Stiftsgården: 0248-510 20,

Förfrågningar om konventinnehållet, Västerås stifts Körcentrum: 0248-10853, Majsan Ågren: 0522-33915, mail: majsan.agren@telia.com

KONVENTETS FÖRELÄSARE OCH KÖRER

LENA ALFREDIUS, konsult inom Right Sinova i Stockholm har sina rötter i Montesori och musik. Hon arbetar med ledarskap, teamutbildning, personlig utveckling och iscensättandet av lärprocesser i både den privata som offentliga sektorn.

OLOV BOMAN är född och uppvuxen i Umeå. Efter studier på kyrkomusikerlinjen vid Musikhögskolan i Piteå studerande han orkesterdirigering för professor Kjell Ingebretsen och kördirigering för professor Anders Eby vid Kungl Musikhögskolan i Stockholm. Diplomstudier i orkesterdirigering vid samma skola. Studier i London, Basel, Berlin. Stockholms Motettkör, Radiokören, Bachkören är körer som Olof Boman varit engagerad av.

ENSEMBLE NOTUS består av studenter, eller före detta studenter vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Ensemblen har främst framfört barockmusik samt 1900-talsmusik. Förutom med egen konsert medverkar ensemblen som studiekör för de dirigenter som valt enskild kördirigering under konventet.

INGE THORSSON är violinist med ett förflutet på bl a Kungl. Operan i Stockholm. Under ett stort antal år har han varit verksam som violinpädagog och konsertmästare i olika ensembler i Uppsala. För konventet i Rättvik har han sammanställt notmaterial som bygger på musik för kammarorkester och kör. Seminarierna går ut på att erfarna stråkmusiker, positivt, ger syn på kördirigenten som instrumentalledare. I positiv pedagogisk form sker mötet dirigent - konsertmästare, instrumentalister - körledare.

CAMERATA UPSALIAE är Inge Thorssons stråkensemble i Uppsala. En kvintett ur ensemblen kommer att fungera som studieorkester för de kördirigenter som valt enskild orkesterdirigering.

ANN-MARIE BODÉN och **GUDRUN DOMAR** är båda sångpedagoger med stor erfarenhet av sång och röstvård. Ann-Marie är även utbildad organist vid Musikhögskolan i Stockholm och Gudrun Domar är utbildad vid Musikhögskolan i Malmö och tjänstgör som sångpedagog och körledare i Borlänge och Falun.

MUSIC CROSSROADS är en festival för unga musiker som startades för några år sedan med svenska Musik Direkt som förebild. Denna tävling omfattar i dag Zimbabwe, Tanzania, Mocambique och Makavi, och en värdig vinnare får turnera i Sverige. Vilken vokalgrupp som kommer hösten 2002, avgörs i vår.

STEN KÄLLMAN har under en följd av år fördjupat sig i västindisk, Haitisk musik som har sitt ursprung i Västafrika. Svart sång och rytm från Haiti har Sten förmedlat till många av eleverna vid Musikhögskolan i Göteborg och till en bredare krets igenom musikgrupperna Filarfolket, Ere m fl.

JAN ÅKE HILLERUD har mångårig erfarenhet som musiklärare, kördirigent samt tonsättare, men han är också orkesterdirigent numera ansvarig för **DALASINFONIETTAN** i Falun, länets professionella kammarorkester som också är knuten till Dalhalla med många produktioner där. **DALASINFONIETTANS KÖR** har vuxit fram som en ensemble knuten till orkesterns körproduktioner, kören har också medverkat vid flera av operaproduktionerna i Dalhalla. Dess ansvarige ledare är Gudrun Domar.

FALU KAMMARKÖR har en viktig funktion i Faluns och Dalarnas musikliv med produktioner, konserter och samverkansprojekt med bl a länsmusiken, länsteatern, kyrkorna, bakom sig. Kören bildades 1984 av **ANDERS LINDSTRÖM** men har under lång tid haft Anders Hagegård som ledare. Nuvarande ordinarie ledare är Jonas Pehrs. Kören finns också på CD: "Carols i Jultid" med Andrew Canning, orgel, Anders Lindström, dirigent.

GESUNDAKÖREN med sin ledare **GUNNEL TRAPP** kommer under konventet att presentera ett nyskrivet verk av Jan-Åke Hillerud: Bibliska Bilder "Allmogemålning I musik och dans". Gunnel är verksam som musiklärare och röstpedagog i Mora kulturskola Miranda. **MORA SPELMANSLAG**, **VÄMHUS FOLKDANSLAG** samt musiker ur Dalasinfoniettan medverkar också i detta framförande.

MUSIKKONSERVATORIET i Falun har under många år utgjort en av landets främsta rekryteringsbaser för unga musiker som vill studera vidare på olika musikhögskolor i landet. Alla elever har också kör på sitt schema. Musiklärarna **ANNA-KARIN** och **ANDERS HAGEGÅRD** är ansvariga för denna del av skolans verksamhet. I samband med avslutningskonserten i Kristinehallen på söndag kommer vi att få möta musikstudenterna där.

ANDERS NYBERG, en av vårt lands främste folkmusiker inom körområdet är, förutom sitt nationella och internationella engagemang, verksam som lärare på Stiernhööksgymnasiets musikestetiska program i Rättvik.

FORSSAÄNGKÖREN är en av Dalarnas främsta flickkörer verksam i Borlänge. För några år sedan vann kören Barn och ungdomsklassen i Toner För Miljoner. Kören har också medverkat i TV med bl a Luciaprogram. Stigarne Karlin är körens ordinarie ledare. **NÄKTERGALARNA** är en barnkör som leds av Gudrun Domar.

TILL SIST: Årets konvent bygger i huvudsak på gemensamma seminarier för alla deltagare förutom de enskilda.

Alla detaljer i programupplägget är inte helt fastställda ännu, därför kan innehållet komma att förändras. Följ gärna förändringar i programmet på vår hemsida: www.sveriges-korledare.org.se

**FÖRENINGEN SVERIGES KÖRLEDARE
INBJUDERTILL
KÖRLEDARKONVENT
I RÄTTVIK 11-13 OKTOBER 2002**

FREDAG 11 OKT

- Incheckning på Stiftsgården
12.30 Matsalen Lunch (särskild bokning i anmälan behövs)
13.30 Aulan Öppning av 2002 års körledarkonvent
Anders Nyberg, världsmusik, folkmusik, spelmän
KONSERT: Crossroads
15.00 Aulan Kaffe
Werkmästerummet Orkesterdirigering individuellt, se separat schema
Västeråsrummet Solosång/röstvård individuellt, se separat schema
15.30 Gruvan **SEMINARIUM:** "Körledarens yttre och inre ledarskap" Min organisations krav och förväntningar
17.00 Matsalen Aftonmål
18.00 Gruvan Kort repetition inför gemensam sång under helgen (Vid detta tillfälle ska vi sjunga ur Warner Chappells körbok, "Festkören")
18.30 Stiftssalen Föreningen Sveriges Körledares **KONGRESS**
20.00 Missionskyrkan **KONSERT:** Ensemble Notus, dirigent Olof Boman
22.00 Café Molto espresso Bar och dans

LÖRDAG 12 OKT

- 8.15 Matsalen Frukost
Kapellet Kördigering individuellt, se separat schema
Werkmästerummet Orkesterdirigering individuellt, se separat schema
Västeråsrummet Solosång/röstvård individuellt, se separat schema
9.00 Aulan **SEMINARIUM:** "Körledarens yttre och inre ledarskap". Hur leder jag mig själv inom ramen för den organisation jag är verksam i
10.30 Matsalen Kaffe
11.00 Aulan **KONSERT/Workshop**
Stiftssalen "Vad säger barnen när de sjunger". Om text-musik problematiken Gunnel Fagius och barnkören Näktergalarna, Gudrun Domar
12.30 Matsalen Lunch
13.30 Saml Stiftsg. entré Avfärd till Dalhalla
14.00 Saml på scenen Vi sjunger och testar Dalhalla som körsцен
14.30 Samling vid buss Återfärd till Stiftsgården

- 15.00 Matsalen Kaffe
16.00 Stiftssalen **UngiKörs ÅRSMÖTE**
17.00 Rättviks kyrka **KONSERT:** Bibliska bilder "Allmogemålning i musik och dans" av Jan-Åke Hillerud. Gesundakören, musiker ur Dalasinfoniettan, Mora Spelmanslag, Vårhus Folkdanslag, recitation J-Å Hillerud, dirigent Gunnel Trapp
18.00 Matsalen Förstärkt fika
19.00 Samling entrén Avfärd med buss till Boda kyrka
19.30 Boda Kyrka **KONSERT:** Nelsonmässan av Joseph Haydn Falu Kammarkör, Camerata Upsaliae och solister dirigent Anders Lindström
21.00 Återfärd **FESTMIDDAG**
Bankett Molto underhållning av överraskande art
espresso
22.30 Café Molto espresso Bar, dans

SÖNDAG 13 OKT

- 9.00 Matsalen Frukost
10.00 Aulan "Trad Haitisk folkmusik för kör ock slagverk" med Sten Källman
"Om att vara en ung körsångare"
Samtal med UNGIKÖRS Ungdomskör som sjunger Anna Cederberg-Orretings musik
11.00 Rättviks kyrkor Gudstjänst
12.00 Matsalen Lunch
13.00 Buss från entrén Till Falun
14.00 Kristinehallen **AVSLUTNINGSKONSERT**
Musikkonservatoriets kör och instrumentaler, Dalasinfoniettan, Forssaängkören, Vokalgruppen Prisma m.fl. dirigenter Anna-Karin Hagegård, Stigarne Karlin, Gudrun Domar m.fl.

Möjlighet att åka med tåg, norr, söder och öster ut i landet från Falun 16.15

Med reservation för eventuella ändringar i programmet.
Uppdaterad konventsinformation finns på www.sveriges-korledare.org.se.

KALLELSE

Medlemmar i Föreningen Sveriges Körledare kallas härmed till ordinarie kongress fredagen den 11 oktober 2002, kl. 18.30. Kongressen hålls i Stiftsgården i samband med föreningens körledarkonvent i Rättvik. Motioner till kongressen skall ha inkommit till föreningsstyrelsen senast två månader före kongressen. Valberedningen består av Helene Stureborg, Anders Lidén och Tomas Pleje (se föreningens matrikel för adresser etc).

FÖRENINGEN SVERIGES KÖRLEDARE

Lars Nilsson, ordförande

STEFANS PARKMANS AVSKEDSKONSERT I KÖPENHAMN 21 FEBRUARI 2002

TORS DAGEN DEN 21 februari var den dag då det *inte* var snöstorm i Danmark och Skåne. Denna kväll var det avskedskonsert med Stefan Parkman och Radiokoret vid Danmarks Radio.

Konserten ägde rum i Radiohusets Koncertsal. Sven-David Sandströms tonsättning *I det gula* till texter av Katarina Frostenson var en tonmålning med smekande lätta penseldrag. Kammarmusikaliskt fin-snickeri präglade även den danske tonsättaren Per Nørgårds *Frostesalme* och de sexton körsolisternas framförande.

Efter paus kom ett musikaliskt fyrverkeri med eld i såväl slagverk som i den månghövdade kören – David Fanshawes *African Sanctus*. Verket framfördes för första gången i Danmark. (I Sverige framfördes den första gången av Allmänna Sången med Robert Sund som dirigent.) Med stor energi och klanglig och rytmisk frenesi satte framförandet punkt för Stefan Parkmans tretton år som chefsdirigent för danska radions kör i dess olika konstellationer – Radiokoret och Radiokammerkoret. Stefan Parkman blev bokstavligen bekransad som en skidhjärte i Gustav Vasas spår, överhöjd med blommor och i programhäftet apostroferad för sitt arbete med Radiokoret. Han har förmedlat alla sidor av skandinavisk körsång – från de enklaste folkvisearrangemang till de mest komplicerade nykompositioner.

Administratörer och körsångare som befunnit sig i Stefan Parkmans kraftfält frammanar bilden av den outtröttlige entusiasten som vågat gå i bräsch för ständigt nya utmaningar. Exemplet är många, men det tycks som om instuderingen och framförandet av Stockhausens Welt-Parlament (1996) satte såväl administratörer som körsångare på hårda prov. Det framhålls dock att Stefan Parkman ledde det hela till framgångar, som ingöt respekt hos alla inklusive tonsättaren själv.

Nya uppdrag följer på det just avslutade uppdraget i Köpenhamn. Sedan januari 2002 är Stefan Parkman den svenska Radiokörens chefsdirigent, han innehar professuren i kördirigering vid Uppsala universitets Körcentrum sedan år 2000. Han är även flitigt anlitad som gästdirigent i internationella sammanhang.

Uppsala Akademiska Kammarkörs dirigent har han dessutom varit sedan 1982.

De personliga "sändningsord" som Radiokorets sångare förmedlade vid avslutningskonserten i torsdags kan säkert vara en sporre för Stefan Parkman i hans fortsatta arbete.

"Han har en fantastisk förmåga att improvisera i pressade situationer". "Han är cirkushästen som alltid är bäst på konserten".

Och till detta kommer förstås alla andra självklara musikaliska kvalitéer som en kördirigent på barrikaderna måste ha.

Gunnel Fagius 24 febr 2002

Saxat ur recensioner efter Stefan Parkmans avskedskonsert med Radiokoret vid Danmarks Radio (översättning: Gunnel Fagius)

POLITIKEN 24 FEBRUARI

Jan Jacoby

Utöver att utveckla ensemblens tekniska kvalité med extraordinär expertis er han också en fantasifullt engagerad och temperamentsfull konstnär i uppförandeögonblicket, en förmåga som inte alla körledare kan skryta med.

KRISTELIGT DAGBLAD 23 FEBRUARI

Eva Hvidt

Den svenske kördirigenten Stefan Parkman avslutade i torsdags sitt 13 år långa samarbete som chefsdirigent för Danmarks Radios Kor med ett uppseendeväckande, festligt och fredsälskande farväl, som kombinerade de bästa och mest avancerade sidorna av ny skandinavisk körmusik med ett flott, världsmusikinspirerat shownummer genom framförandet av David Fanshawes timplånga *African Sanctus*, som i flera hänseenden överskred gränser för vad som annars uppförs i Radiohusets Koncertsal.

BERLINGSKETIDENDE 23 FEBRUARI

Jacob Levinsen

Lagerbärskransen var av plast... men Stefan Parkmans 13 års arbete som chefsdirigent för Radiokoret har till den grad varit äkta vara. Väl att lägga märke till med lång hållbarhet... 13 år av obruten hög kvalité

Båda verken [Sandströms *I det gula* och Nørgårds *Frostesalme*] utnyttjar alla klangliga, dynamiska och uttrycksmässiga register i den virtuosa nordiska körtraditionen, som Radiokoret inte minst under Parkmans ledning har blivit en av de yppersta representanterna för. Hans efterföljare är ännu inte utsedd. Men får under alla omständigheter inte så lite att leva upp till.

KÖRFORSKNING

DET FINNS MÅNGA sätt att som forskare närma sig *kör*. I mitt eget sökande efter svar på frågeställningar om barnkör insåg jag att det fanns många specialist-områden för just denna körkategori att intressera sig för. Såväl musikpedagogen, musikhistorikern, litteraturhistorikern, musikpsykologen, musketnologen och röstforskaren skulle kunna bidra till svar på många av mina frågor. Hur ser repertoaren ut? Vilka är tonsättarna? Varför skriver de musik för just barnkör? Vilka texter tonsattes? Och varför just de? Hur vill barn sjunga och varför? I vilket sammanhang sjunger barnkörer? Hur ser framförandesituationen ut? Vilka är barnröstens fysiologiska förutsättningar? Vilka är klangidealen i olika tider?

På samma sätt kan man givetvis närma sig även andra körtyper - manskör, damkör, blandad kör, vokalensembler. Det är inte enbart musikhistorikern eller enbart musketnologen eller enbart musikpedagogen som kan ge svar på alla de frågeställningar som begreppet *kör* inbjuder till. Följaktligen kan *körforskning* innefatta tämligen omfattande kunskapsområden.

Idag är dessutom gränserna mellan lärande institutioner inom området musik alltmer nedtonade. De praktiskt-pedagogiska institutionerna vidgar sina perspektiv genom att bereda plats för fördjupning inom de teoretiska områdena. Som exempel kan nämnas Musikpedagogiskt Centrum vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. De teoretiska institutionerna vidgar sina perspektiv genom att bereda plats för fördjupning inom det praktisk-pedagogiska fältet, t ex Körcentrum vid Uppsala universitet som en del av den musikvetenskapliga institutionen. Fler exempel finns på liknande institutionaliserade gränsöverskridningar i vårt land.

KÖRLEDAREN SOM KÖRFORSKARE

Det är en kolossal erfarenhet av musik vi körledare bär med oss, vare sig vi lett *en* kör eller många, vare sig det är stora körer eller små, blandade eller enbart kvinnor eller män, barn eller ungdomar. Kan denna erfarenhet bli en tillgång för ett vetenskapligt arbete eller för en mer teoretisk kunskapsinhämtning? Det går inte enkelt och generellt att svara på. Men den erfarenhet som jag som körledare och därmed utövande musiker och pedagog har byggt upp, handlar om hur jag brottats med musik utifrån ett partitur, hur jag hanterat musiken ur ett pedagogiskt perspektiv för att kunna överföra den till en grupp musicerande människor, men också hur jag ställt frågor till musiken ur musikhistorisk och uppförandepraktisk synvinkel. Vad kan funderingar kring klangideal och improvisationsmodeller ha lärt mig och hur har jag sedan fört musiken fram till en klingande verklighet? Många ställningstaganden på

vägen förutsätter en kreativitet och nyfikenhet av liknande slag som forskarens.

I det musikvetenskapliga studiet är inte målet att den musik man studerar ska resultera i klingande form men det är en oerhörd tillgång att ha den erfarenheten, när man söker samband mellan det som klingar och det som sagts om musiken och det som var förutsättningarna för den musik som man söker kunskap om.

I det musikpedagogiska studiet är det oftast processen i förmedlingen av musiken som forskaren intresserar sig för och även i så måtto har ju körledaren gjort många erfarenheter som det blir intressant att undersöka och försöka förstå med de redskap som den pedagogiska forskningen har tillgång till.

VARJE KÖRSVERKSAMHET ETT BIDRAG TILL KÖRFORSKNINGEN

Vare sig man vill fördjupa sig om kör ur ett mer vetenskapligt perspektiv eller ej, kan varje körledare och varje kör ändå bidra till körforskningen genom att helt enkelt vara noggranna med beskrivningen av sin verksamhet. Att dokumentera konserter och dess repertoar, att skriva verksamhetsberättelser, att i samband med jubileer sammanställa betydelsefulla händelser i körens liv och verksamhet kan bli en värdefull källa för körforskaren nu eller i framtiden. Det kan säga något om bygdens musikkiv, informera om vilka körsångare och musiker som varit verkamma i trakten osv.

Såväl i stort som i smått kan alltså det körliv vi som körledare gynnar vara av intresse för det vi kallar körforskning. Därför vill jag i denna spalt påminna om att den som är intresserad kan utnyttja mig som kontaktperson. Jag tar gärna emot information om den som håller på med uppsatsarbete eller avhandlingsarbete som har med kör att göra. Min uppgift är att försöka vara orienterad om vad som händer inom körforskningen i vårt land.

Gunnel Fagius

KÖRFORUM I UPPSALA 2002

DEN ÅRLIGA KÖRKONFERENSEN ägde i år rum i Uppsala och liksom förra året ägnades andra dagen av konferensen åt körforskning och i lättäm form några vetenskapliga rapporter Barbro Kvist berättade om studentkörsång i Finland, Ragnhild Sandberg om pedagogiska processer i kör, Gunnel Fagius om barnkörer i historiskt perspektiv och Lennart Reimers gjorde en reflektion om körforskning i Sverige utifrån den amerikanske körledaren och körforskaren Richard Sparks avhandling *The Swedish Choral Miracle*. På eftermiddagen fick vi ta del av musikpsykologen, professor Alf Gabrielssons forskningsprojekt om starka musikupplevelser och docent Jan Fagius redovisning av studier om musikhanteringen i hjärnan.

KÖRSEMINARIUM I UPPSALA

RICHARD SPARKS BESÖKER Sverige under november. För dem som inte kommer att kunna delta i IFCM:s körledarkonvent i Minneapolis i augusti i år och där få höra Jacobs Kammarkör med Gary Graden och det seminarium där Richard Sparks utifrån sin avhandling kommenterar svenskt körkomponerande 1945-1995, kan få del av något liknande i Uppsala 17-18 november. Söndagen innehåller workshop med kören Richard Sparks och Gary Graden samt konsert. På måndagseftermiddagen blir det kör-forskningsseminarium tillsammans med Sparks på institutionen för musikvetenskap.

FSK INFORMERAR

Enligt information i Körledaren nr 1-02 skulle medlemsmatrikeln tryckas och bifogas till denna tidning. Styrelsen har dock beslutat att vänta till hösten med detta då endast betalade medlemmar ska finnas med i matrikeln och det är många som fortfarande inte har betalt sin årsavgift. Om du tillhör den skaran så betala in snarast så blir vår kassör Sverker Zadig glad!

För att registret ska vara så uppdaterat som möjligt ber jag dig att granska uppgifterna vi har om dig och snarast meddela ändringar till mig per mail kn@vmu.nu eller fax 021-800 801 (Västmanlandsmusiken).

Vissa exemplar av medlemsmatrikeln för år 2001 har visat sig vara feltryckta. Om du råkat fått ett sådant ex där sidorna sitter i fel ordning sänder jag dig gärna ett nytt felritt exemplar. Hör av dej enligt ovan mail/fax eller till min mobil 070-603 57 69.

Eder sekreterare, Kella Næslund

ÅRETS KÖRLEDARE

KÖRSAM:s och **FOLKSAM:s** stipendium "Årets körledare" har delats ut varje år sedan 1986. Det ges till en körledare som gjort en väsentlig gärning inom svenskt körliv. Många namnkunniga körledare har fått priset. Men det har också funnits en del överraskande personer som fått priset och vars körarbete kanske inte varit så känt.

Du kan lämna in förslag på någon som du tycker skall få priset. Förslagen skall lämnas till Körcentrum/KÖRSAM:s kansli Nybrokajen 11, 111 48 Stockholm. Förslagen skall vara inlämnade senast den 1 juni. Namn och motivering är självklara ingredienser i din skrivelse.

KURS I KÖRSÅNG

I höst startar vid Linköpings universitet en 20p kurs i Körsång på kvartsfart. Kursinnehållet framgår av informationen på denna sida:

<http://www.liu.se/music/korsang-innehall.pdf>

KÖRFORUM I LINKÖPING 2003

31 januari-1 februari 2003 arrangeras Körforum i Linköping. En av dagarna kommer att ägnas forskningsfrågor, framförallt utifrån perspektivet amatörcultur och folkrörelser, även detta av intresse för körforskaren, men också relationen tonsättare-körrepertoar.

Gunnel Fagius, forskningssamordnare vid Körcentrum vid Uppsala universitet
E-postadress: gunnel.fagius@musik.uu.se,
tel 018-471 16 16
www.korcentrum.uu.se

ERIC ERICSON-STIPENDIET TILL EN UNG KÖRLEDARE

Eric Ericson-stiftelsen och Eric Ericsons Kammarkör har instiftat ett nytt stipendium. Det skall gå till en ung körledare (under 30 år) och avse en studieresa i utlandet. Den sökande kan vara en verksam körledare eller en som ännu inte avslutat sina studier. Ansökan med referenser skall vara Eric Ericson-stiftelsen tillhanda senast den 30 augusti 2002. Adress: Eric Ericson-stiftelsen c/o Körcentrum, Nybrokajen 11, 111 48 Stockholm. Stipendiet kommer att delas ut i samband med Eric Ericson-dagen den 15 oktober.

KÖRCENTRUM OCH KÖRSAM HAR FÅTT NYA HEMSIDOR

Från och med 1 maj finns det två nya och sammanbundna hemsidor inom svenskt körliv. Det är två sidor som kan vara mycket nyttiga för dig som körledare. Här finner du bland annat information om olika körevenemang i in- och utland. Du hittar adresser och länkar till en mängd olika organisationer som är av intresse för dig som körledare. Dessa båda hemsidor vill vara i mitten av körlivets otroligt stora nätverk. Det finns också möjlighet för dig att vara med och informera på dessa hemsidor.

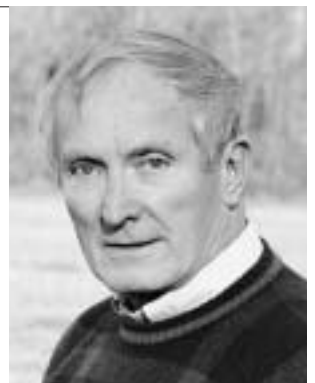
Adresserna: www.korcentrum.rikskonserter.se,

Workshop med Ward Swingle

Det är i år 40 år sedan Ward Swingle startade Swingle Singers och han fyller snart 75 år.

Med anledning av detta kommer Ward Swingle under våren 2003 att genomföra sin sista workshop turné i Sverige.

Vill ni möta en legend och auktoritet inom vokamusik kontakta Örjan Klintberg, Wessmans Musikförlag

WESSMANS MUSIKFÖRLAG
OFTHJÄL 620 30 SJÄTT
Tel (0498) 226132 Fax (0498) 226107
ordret@wessmans.com
www.wessmans.com

KÖRSTÄMMANS KONSERTER SOMMAREN 2002

I förra numret av Körledaren informerade jag er om verkstädernas innehåll i årets Körstämman, Skinnskatteberg. Nu är alla konserter färdigplanerade och programmet ser ut så här:

FREDAG 14 JUNI

Kl 19:00, kyrkan: Välkomstmusik med ortens egen kyrkokör, S:t Davidskören.

Kl 21:30, kyrkan: En hyllning till Lasse Färnlöf med kören Singoalla, blåsarkvintett och komptrio.
Dirigent: Kella Næslund.

Kl 23:00, Sporthallen: Orsa Spelmän.

LÖRDAG 15 JUNI

Kl 14:00-18:00: Ängskonsert med blandad kompott, bl.a. Väsen, Scatcats, Radiokören, sångare ur Amanda, Gunnar Eriksson och Viba Femba.

Kl 18:30, kyrkan: Radiokören med Stina Ekblad. Dirigent: Stefan Parkman.

Kl 19:00, Sporthallen: Scatcats. Dirigent: Anders Göransson.

Kl 20:00, Saltkällaren: Visstuga med Bertil Olsson.

Kl 21:00, Parken: Väsen.

Kl 22:30, Sporthallen: Viba Femba.

Kl 24:00, Herrgårdsängen: Nattasång med Karin Eklundh och Kella Næslund. Vid piano: Stefan Forssén.

SÖNDAG 16 JUNI

Kl 8:00, Matkullen: Kerstin Sonnbäck med vänner musicerar bland skog och berg.

Kl 11:00, kyrkan: Högmässa med musik från Iona. Kl 13:00, Herrgårdsängen: Körstämmans avslutningskonsert med verkstadsredovisningar.

Välkomna till Skinnskatteberg hälsar det konstnärliga rådet genom dess ordförande Kella Næslund!

FÖRENINGEN SVERIGES KÖRLEDARE
INBJUDERTILL
KÖRLEDARKONVENT
I RÄTTVIK 11-13 OKTOBER 2002

Medlemskap i FSK kostar 400 kronor per år och löses enklast via inbetalning till postgiro 156272-7
Ange namn, adress telefon och e-post.